

Kolejne zajęcia Klubów Młodego Odkrywcy realizujemy zdalnie – marzec 2021

Temat: Co wspólnego ma wiedźma z wykresem funkcji?

Wprowadzenie

Kim lub czym jest ta „wiedźma”?

Otóż ta „wiedźma” jest powiązana z pracami **Marii Gaetany Agnesi**.

Maria Agnesi to żyjąca w latach 1718-1799 włoska lingwistka, matematyczka i filozofka. Była córką zamożnego profesora matematyki Pietro Agnesiego. Już jako dziecko miała nadzwyczajne zdolności do nauki i uznana została za „cudowne dziecko”. Mówiła wieloma językami. Była nauczycielką swoich młodszych braci. Gdy miała 15 lat, jej ojciec zaczął zapraszać do domu uczonych, przed którymi odczytywała, a następnie broniła tez dotyczących zawyłych kwestii filozoficznych. Najcenniejszym dziełem tej uczonej jest: *Instituzioni analitiche ad uso della gioventu italiana (Zasady analizy [matematycznej] dla młodzieży włoskiej)* z 1748, uważane za najwybitniejsze osiągnięcie w tej dziedzinie i porównywane do dzieł Leonharda Eulera.

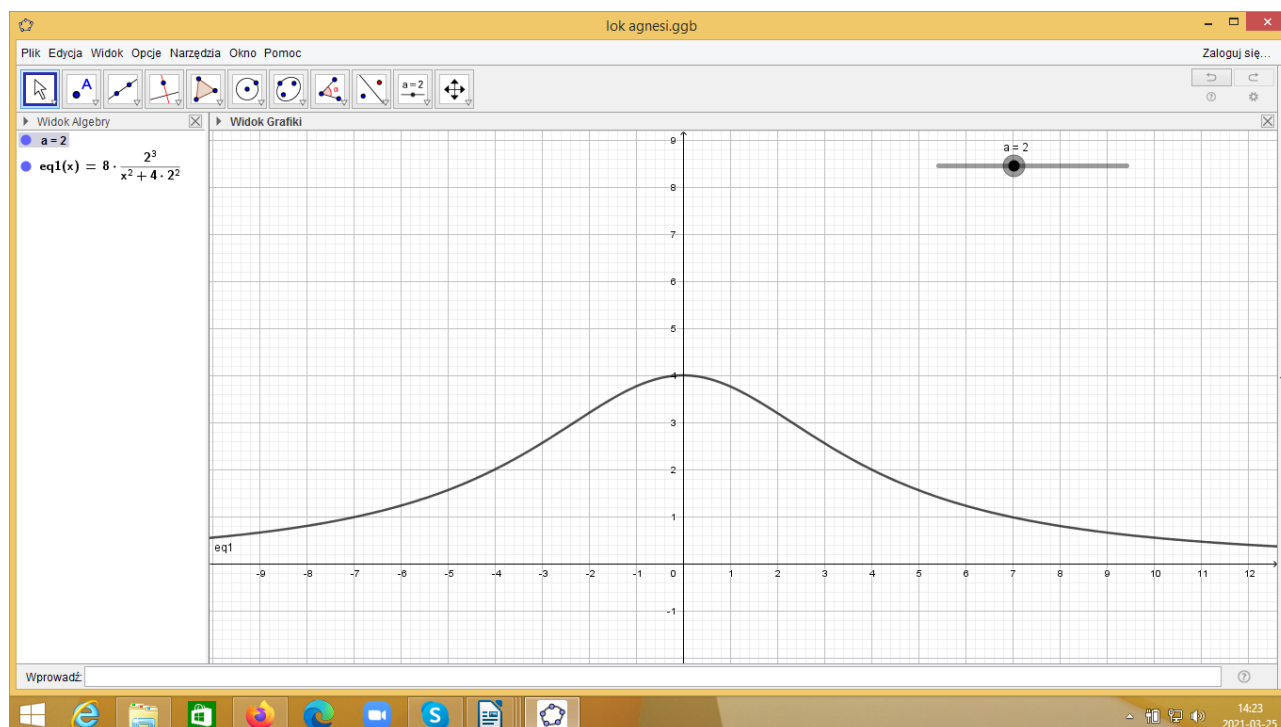
My zajmiemy się jednym z badanych przez nią zagadnień: krzywą nazwaną „lokiem Agnesi”.

Jest to krzywa o równaniu

$$y = \frac{8a^3}{x^2 + 4a^2}$$

gdzie a to pewna niezerowa stała, zaś zmienna niezależna x należy do zbioru liczb rzeczywistych.

Wykres tej krzywej łatwo jest wykonać przy pomocy programu komputerowego, np. GeoGebra:

Oczywiście, na powyższym obrazie widać krzywą dla jednej wartości parametru a . Parametr może przyjmować różne wartości – z wyjątkiem zera.

I właśnie tej krzywej dotyczą nasze **Zagadnienia do zbadania**. W tym miesiącu Wasza praca będzie polegała w dużej mierze na poszukiwaniu wiadomości w różnych źródłach.

Zagadnienie 1.

W czasach, gdy żyła Maria Gaetana Agnesi, nie można było wykonać wykresu funkcji przy pomocy komputera, po prostu wpisując w odpowiednie pole wzór funkcji. Jak można skonstruować „lok Agnesi” przy pomocy przyrządów geometrycznych?

Zagadnienie 2.

Krzywa „lok Agnesi” jest też znana jako „czarownica (wiedźma) Agnesi”. Skąd się wzięła taka nazwa?

Zagadnienie 3.

Jakie zastosowanie ma opisana krzywa? Dlaczego interesowało się nią wielu matematyków?

Opisy Waszych czynności i zdjęcia wykonanych konstrukcji (do zagadnienia 1.) oraz odpowiedzi do pozostałych zagadnień, jak zwykle, można przesyłać na adres a.rybak@uwb.edu.pl. Nie zapomnijcie podać źródeł informacji, którymi będziecie się dzielić!

Włączcie do swojej pracy rodziców, dziadków, rodzeństwo – to nasz stały apel.

Z pozdrowieniami,

Anna Rybak i Justyna Makowska

wraz z zespołem Centrum Kreatywnego Uczenia się Matematyki

na Wydziale Matematyki Uniwersytetu w Białymstoku